ΚΡΙΤΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Μουσική για κιθάρα

Του Φοίβου Ανωγειανάκη

Ο υπογράφων έχει παρακολουθήσει από τα πρώτα του βήματα τον Κώστα Κοτσιώλη και έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει τις θαυμάσιες μουσικές και τεχνικές του ικανότητες. Στο πρόσφατο ωστόσο ρεσιτάλ του στο «Πάλλας» μας βρίσκει αντίθετους.

Όχι βέβαια για τις δυνατότητές του, που παραμένουν σε υψηλό πάντα επίπεδο, αλλά στον τρόπο με τον οποίο τις χρησιμοποίησε. Κι εννοούμε την ταχύτητα — διαστηματική θα τη χαρακτηρίζαμε — που κυριάρχησε χρωματίζοντας ολόκληρο το πρόγραμμα και μαζί αλλοιώνοντας το χαρακτήρα, το ύφος των έργων (Σκαρλάτι και Μπαχ από τους προκλασικούς και από τους νεότερους Ν. Κοστ, Λ. Μπρόγερ, Γκρανάντος και Ντε Φάλλια).

Όπως πάντα ξεπέρασε με πολλή άνεση όλες τις τεχνικές δυσκολίες. Αυτή τη φορά όμως αμέσως από την αρχή, τους Σκαρλάτι και Μπαχ, η διαρκώς γρηγορότερη αγωγή (τέμπο) έφτασε τελικά στο σημείο να επιβάλλεται ως ο κύριος στόχος. Σε βάρος δηλαδή της μουσικής που πέρασε, αρχικά σε δεύτερο πλάνο και μετά σε τρίτο, τέταρτο, αφήνοντας τα πρωτεία στην επίδειξη — θελημένα ή όχι, δεν το ξέρουμε — μιας δαχτυλικής δεξιοτεχνίας.

Από τη σουίτα του Μπαχ έως τους Γκρανάτος και Ντε Φάλλια ακούσαμε βέβαια μια σειρά διαφορετικούς φθόγγους. Δεν είχαμε όμως καμιά διαφορά στο χαρακτήρα, το ύφος. Οι ίδιες πλατιές εκφραστικές καμπύλες, τα ίδια απότομα φόρτε και πιάνο, οι ίδιες λυγμώδεις πιανίσιμο καταλήξεις, η ίδια κοντολογίς ρομαντική αντίληψη. Αντίληψη θεμιτή και επιθυμητή για τους δυο Ισπανούς. Όχι όμως και για τον προκλασικό Μπαχ, απ' τον οποίο δε μας έμειναν παρά κατακερματισμένες ομάδες φθόγγων παιγμένων με ταχύτητα αστραπής (που γι' αυτό ακριβώς το λόγο εχαναν συχνά και την καθαρότητά τους).

Στον πανρομαντισμό αυτόν, ευτυχώς λίγες στιγμές «μέτρου» (Μπαχ), και γνήσιας ποιητικής έξαρσης (Μρόγερ) μας θύμισαν τον «μουσικό» Κοτσιώλη. Ήσαν όμως τόσο λίγες. Δυστυχώς (Πάλλας 13.5.85).

Μουσική για δύο πιάνα

Με χαρά περιμέναμε τη συναυλία του ντουο πιάνου Βατικιώτη - Σεμπρέκολο. Με ενδιαφέρον, ωραίο πρόγραμμα, προσβλέπαμε σε μια βραδιά μουσικής που θα έδινε κάποιον άλλο τόνο από εκείνον της ορχήστρας. Κι αυτό, αν και ξέραμε από τις προηγούμενες εμφανίσεις του ότι τα δυο μέλη του, η Αλίκη Βατικιώτη και η Νέλλη Σεμπρέκολο διαφέρουν ριζικά ως καλλιτεχνικές ιδιοσυγκρασίες. Περιμέναμε ωστόσο ότι ο χρόνος και η (κατάλληλη) συνεργασία, απ' τη μια μεριά θα άμβλυνε τις «γωνίες» και απ' την άλλη θα καλλιεργούσε τις κοινές πλευρές. Περιμέναμε. Μάταια όμως.

Περισσότερο από κάθε άλλη φορά, στη συναυλία τους της περασμένης Πέμπτης η Βατικιώτη και η Σεμπρέκολο έδειχναν ότι δεν ακούει η μια την άλλη. Μόνον έτσι εξηγείται τέτοια έλλειψη συγχρονισμού, όχι μόνο στις απάκες (ως το τέλος του προγράμματος) αλλά και μέσα.

Τέλος η έλλειψη εκφραστικής σύμπνοιας (σ' ό,τι αποκαλούμε φραζάρισμα, πλαστικότητα, δυναμική ήχου κ.λπ.) όλα αυτά δεν άφησαν περιθώρια να δούμε τη μουσική.

Αλλά χωρίς τη μουσική, μ' εξαίρεση σποραδικές φράσεις, τι μπορούμε να πούμε ότι έμεινε; (Πάλλας, 16.5.85).